

EEN ASTRONOMISCH EN METEOROLOGISCH INSTITUUT.

Erlang zal in de nabijheid van Nice, bekend wegens de klaarheid en helderheid van zijn hemel, eene inrichting voltooid zijn, bestemd tot het doen van astronomische en meteorologische waarnemingen, zooals er geen tweede dergelijke ergens ter wereld bestaat. En die inrichting zal men verschuldigd zijn aan de mildheid en den zin voor wetenschap van den rijken bankier E. BISCHOF-SHEIM te Parijs, die reeds 1½ millioen franken voor den bouw daarvan besteed heeft en nog meerdere sommen ter beschikking van het *Bureau des longitudes*, aan hetwelk door hem het toezicht over de geheele uitvoering is opgedragen, zal stellen voor de kostbare werktuigen, waarvan zij reeds ten deele voorzien is en verder nog voorzien zal worden, alsmede voor het blijvend onderhoud zijner stichting.

Deze stichting bevindt zich in de nabijheid der stad te midden van een fraai park, 35 hectaren groot. Daarin verrijzen een aantal afzonderlijk staande gebouwen, die elk voor een bepaald doel bestemd zijn. Het plan dier gebouwen is ontworpen door den heer CHARLES GARNIER, den beroemden architect van het Parijsche operagebouw. Eene commissie uit het *Bureau des longitudes*, bestaande uit de heeren LOEWY, onderdirecteur van het Parijsche observatorium, D'ABBADIE en FAYE, leden der akademie, heeft hem daarbij ter zijde gestaan.

Het woonhuis voor den directeur en verdere beambten bestaat uit een middengebouw en twee vleugels, waarvan eene voor de bibliotheek bestemd is. Een dertigtal meters hooger gelegen, naar het Noord-oosten toe, bevindt zich het grootste der astronomische observatorien; het is een groot vierkant gebouw met zijden van 26 meters lengte, gedekt door een uit koper vervaardigden, reusachtigen, draaibaren koepel, waarbinnen een kijker plaats zal vinden, met een objectief van 76 centimeters in middellijn en 18 meters brandpuntsafstand. De teekeningen en plannen van dit kolossale instrument, dat nergens zijns gelijke vindt,

zelfs niet in den beroemden kijker te Washington, waarmede de Marsmanen ontdekt zijn, zijn gemaakt door EICHENS.

Een tweede dergelijk gebouw, ook van een draaibaren koepel voorzien, is kleiner en zal tegen het einde des jaars voorzien worden van een aequatoriaal-kijker, vervaardigd door EICHENS en GAUTHIERS, die wel is waar kleiner dan de zoo even genoemde is, maar toch nog een werktuig van den eersten rang mag genoemd worden. Het objectief heeft een middellijn van 38 centimeters en eenen brandpuntsafstand van 7 meters. Dit gebouw ligt een paar honderd schreden van het eerste af. Tusschen deze beide gebouwen verheffen zich twee andere: het eene, waarin de meridiaankijker, met eene opening van 20 centim. en een brandpuntsafstand van 3,2 meter geplaatst zal worden, heeft een zijdelings verschuifbaar dak; het tweede is bestemd voor onderzoekingen op physisch-astronomisch gebied en wordt voorzien van de voortreffelijkste spektroskopen.

Behalve deze meer bepaaldelijk aan sterrekundige waarnemingen gewijde gebouwen, bevat het park nog afzonderlijke gebouwen voor meteorologische en magnetische waarnemingen. Deze zullen voorzien worden van een volledig stel der beste daarvoor dienende werktuigen.

Direkteur der geheele inrichting is de heer FERROTIN, wien de heer CARVALLO ter zijde staat. De spectroscopische onderzoekingen zijn toevertrouwd aan den heer THOLLON, de meteorologische en magnetische aan den heer PUISEUX. Het laat zich verwachten dat zulk eene inrichting ook dikwijls door vreemde geleerden zal worden bezocht, waaronder er zullen gevonden worden, die daar voor het een of ander onderzoek eenigen tijd zullen wenschen te verblijven. Ook ter gastvrije ontvangst van de zoodanigen worden eenige verblijven in gereedheid gebracht.

Moge de waarlijk vorstelijke mildheid van den heer BISCHOF-SHEIM rijke vruchten dragen voor de wetenschap en daardoor zijn naam in cere bij het nageslacht bewaard blijven!

HG.